

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

**CDRI—Cambodia’s Leading Independent
Development Policy Research Institute**

របាយការណ៍ថ្លីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

Flash Report on the Cambodian Economy

កម្មៈ ២០១០ / February 2010

ស្រី បុណ្យវត្ត / Sry Bopharath

សាំង ច័ន្ទហង់ / Saing Chan Hang

ប៉ុន ជុំណា / Pon Dorina

បកប្រែដោយ: យុ សិទ្ធិវិទ្យា និង ខេង សេង

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Phnom Penh, Cambodia

TO SUBSCRIBE, PLEASE CONTACT:

*Office Address: #56, Street 315, Tuol Kork, Phnom Penh, Cambodia, Postal Address: CDRI, PO Box 622 Phnom Penh, Cambodia
Tel: (855-23) 881-384/881-701/881-916/883-603 Fax: (855-23) 880-734 E-mail: pubs@cdri_forum.org.kh. Web site: <http://www.cdri.org.kh>*

ការបកស្រាយសារសំខាន់ៗ

របាយការណ៍នេះ បកស្រាយពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗមួយចំនួនសម្រាប់ កម្ពុជា និងបណ្តាប្រទេសដៃគូពាណិជ្ជកម្ម ។

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៩ អនុម័តវិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ក្នុង វិស័យកសិកម្ម ធ្លាក់ចុះ ៩.៥% មកត្រឹម ១៥៩.៣លានដុល្លារ ធៀបនឹង ១៧៦.១លានដុល្លារ កាលពីត្រីមាសមុន ។ អនុម័តវិនិយោគក្នុងវិស័យ ឧស្សាហកម្ម កើនឡើង ៩ដង ដល់ ៦០៧.៨លានដុល្លារ និងក្នុងវិស័យ សេវាកម្ម កើនឡើង ២២.១ដង ដល់ ៣៤៧៥.៧លានដុល្លារ ធៀបនឹង ១៥០.២លានដុល្លារ នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៩ ។

នៅខែធ្នូ ២០០៩ ចំនួនភ្ញៀវមកសម្រាកលំហែ កើន ១៩% ធៀបនឹងខែមុន ប៉ុន្តែភ្ញៀវមកធ្វើជំនួញ ថយចុះ ២១% មកត្រឹម ៩៩៦៥នាក់ និងភ្ញៀវមកដល់ផ្សេងៗទៀត ថយចុះ ៣០% មកត្រឹម ២៧៩២នាក់ ។

នៅខែតុលា ២០០៩ តម្លៃអនុម័តគម្រោងសាងសង់នៅភ្នំពេញ កើនឡើង ២.៦ដង ធៀបនឹងខែមុន ដោយសារអនុម័តគម្រោងសាងសង់ផ្ទះ និងភូមិ គ្រឹះ កើន ១២០% ដល់ ៥.៤លានដុល្លារ និងផ្ទះល្វែង កើន ៨០០% ដល់ ១២.៤លានដុល្លារ ព្រមទាំងគម្រោងសាងសង់ផ្សេងៗទៀត កើន ២០០% ដល់ ១៥.៦លានដុល្លារ ។

នៅខែធ្នូ ២០០៩ សន្ទន្តនៃថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ កើន ៥.៣% ធៀបនឹង ១.៣% នៅខែវិច្ឆិកា ដោយសារថ្លៃម្ហូបអាហារនិង ភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្រា កើន ៥.៤% ថ្លៃសំលៀកបំពាក់ និងទ្រនាប់ជើង កើន ២.៦% ថ្លៃស្នាក់នៅនិងទឹកភ្លើង កើន ២.០% ថ្លៃដំណើរការក្នុងគ្រួសារ កើន ៤.៨% ការថែទាំសុខភាព កើន ៥.៨% ការដឹកជញ្ជូន កើន ១១.៩% និង ការអប់រំ កើន ៨.៩% ប៉ុន្តែថ្លៃទូរគមនាគមន៍ ធ្លាក់ចុះ ៧.០% និងការលំហែ កំសាន្ត និងវប្បធម៌ ថយចុះ ១.៥% ។

នៅខែមករា ២០១០ សាំងឡើងថ្លៃ ២.៩% ដល់ ៤១០១.៥រៀល/លីត្រ និងម៉ាស៊ូតឡើងថ្លៃ ៣.៨% ដល់ ៣៥២៦.៩រៀល/លីត្រ ធៀបនឹងខែមុន ។ នៅខែមករានេះដែរ ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ០.២% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ អាមេរិក និង ០.២% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ប៉ុន្តែធ្លាក់ថ្លៃ ០.១% ទល់នឹង ប្រាក់ដុងវៀតណាម ។

នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៩ សាច់ប្រាក់ទំនេរ កើន ០.៧% ធៀបនឹងខែមុន ។ ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ កើន ៣.៥% ដល់ ១៤.៨៤៥.៥ពាន់លានរៀល រីឯឥណទានដល់វិស័យឯកជន ថយចុះ ០.៣% មកត្រឹម ១០.១៧៦.៤ពាន់ លានរៀល ។ ប្រាក់បញ្ញើរដ្ឋាភិបាល កើន ៣.៦% ដល់ ២៧៧៤.៦ ពាន់លានរៀល និងទ្រព្យសកម្មធនាគារផ្សេងៗទៀត កើន ៤.០% ដល់

Highlights

This report describes some of the key economic indicators of Cambodia and its main trading partners.

Within fixed asset investment in the fourth quarter of 2009, agriculture dropped by 9.5 percent, decreasing from USD176.1 m in the previous quarter to USD159.3 m. Industry rose nine times to USD607.8 m and services increased 22.1 times to USD3475.77 m compared with USD150.2 m in the third quarter of 2009.

In December, holiday arrivals grew by 19 percent compared with the previous month, while business arrivals contracted by 21 percent to 9965 and other arrivals by 30 percent to 2792.

In October, the value of construction approvals in Phnom Penh rose 2.6 times compared with the preceding month as a result of a 120 percent increase of villas and houses to USD5.4 m, an 800 percent increase of flats to USD12.46 m, and a 200 percent increase of other approvals to USD15.6 m.

In December, the year-on-year consumer price index grew by 5.3 percent, compared to 1.3 percent in November. The increase resulted from a rise in food and non-alcoholic beverage prices of 5.4 percent, clothing and footwear 2.6 percent, housing and utilities 2.0 percent, household furnishings and operations 4.8 percent, health 5.8 percent, transportation 11.9 percent and education 8.9 percent, while communications decreased by 7.0 percent and recreation and culture by 1.5 percent.

In January, the price of gasoline rose 2.9 percent from the previous month to KHR4101.5/ℓ and diesel 3.8 percent to KHR3526.9/ℓ. In the same month, the riel appreciated against US dollar by 0.2 percent. Against the Thai baht, the riel rose 0.2 percent, while against the Vietnamese dong, it depreciated 0.1 percent.

In November, liquidity grew by 0.7 percent compared to the previous month. Net foreign assets rose by 3.5 percent to KHR14,845.5 bn, while private sector credit contracted by 0.3 percent to KHR10,176.4 bn. Government deposits grew by 3.6 percent to KHR 2774.6 bn and other banking assets by 4.0 percent to KHR7002.5 bn.

៧០០២.៥ពាន់លានរៀល ។
នៅខែមករា ២០១០ អង្ករឡើងថ្លៃ ១.០% នៅបាត់ដំបង ៤.០%នៅកំពង់ស្ពឺ និង ៤.០%នៅកំពង់ចាម ប៉ុន្តែធ្លាក់ថ្លៃ ១.៩%នៅស្វាយរៀង ហើយនៅថ្លៃ ថេរនៅកំពត និងសៀមរាប ។ ត្រីឡើងថ្លៃ ៨.០% នៅកំពង់ស្ពឺ ២.៦% នៅ កំពង់ចាម និង ៧.៧% នៅកំពត ប៉ុន្តែធ្លាក់ថ្លៃ ៧.៧% នៅស្វាយរៀង ហើយ នៅថ្លៃថេរនៅបាត់ដំបង និងសៀមរាប ។ សាច់ជ្រូកឡើងថ្លៃ ៣.២% នៅ បាត់ដំបង ៦.៧% នៅកំពង់ស្ពឺ ១.៤% នៅកំពង់ចាម និង ២.៩% នៅកំពត ហើយនៅថ្លៃថេរនៅសៀមរាប និងស្វាយរៀង ។

នៅខែធ្នូ ២០០៩ នៅលើទីផ្សារថៃ អង្ករនាំចេញ ធ្លាក់ថ្លៃ ៤.៩% មកត្រឹម ៦៤៦.៣ដុល្លារ/តោន ហើយពោតនិងផលិតផលធ្វើពីពោត ធ្លាក់ថ្លៃ ០.៦% មកត្រឹម ២២០.៨ដុល្លារ/តោន ប៉ុន្តែកៅស៊ូ ឡើងថ្លៃ ៧.៤% ដល់ ២១២៩.០ដុល្លារ/តោន ។

នៅខែតុលា ២០០៩ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ការនាំចេញសរុប កើន ៤.៧% ដល់ ១៣៨.២ពាន់លានដុល្លារ ។ នៅជប៉ុន ការនាំចេញសរុប កើន ៧.៤% ដល់ ៥៨.៩៨ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែនៅតំបន់អឺរ៉ុប ការនាំចេញធ្លាក់ចុះ ៧.៦% មកត្រឹម ១៤៣.៤ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ។

នៅខែធ្នូ ២០០៩ អត្រាអតិផរណាពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៅសហរដ្ឋអាមេរិក គឺ ២.៧% នៅតំបន់អឺរ៉ុប ០.៩% ជប៉ុន ១.៧% ចិន ១.៩% ហុងកុង ១.៣% កូរ៉េខាងត្បូង ២.៨% ម៉ាឡេស៊ី ១.១% ថៃ ៣.៥% និង នៅសិង្ហបុរី ០% ។

នៅខែមករា ២០១០ ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េ ធ្លាក់ថ្លៃ ២.៣% ធៀបនឹងខែមុន ប៉ុន្តែដុល្លារហុងកុង ឡើងថ្លៃ ០.១% ។ ប្រាក់យ៉េនជប៉ុន ឡើងថ្លៃ ១.៧% ប្រាក់អឺរ៉ុប ឡើងថ្លៃ ២.៤% និងដុល្លារសិង្ហបុរី ឡើងថ្លៃ ០.១% ប៉ុន្តែប្រាក់បាតថៃ ធ្លាក់ថ្លៃ ០.៦% ។

នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៩ សណ្តែកសៀង ឡើងថ្លៃ ២.៥% ធៀបនឹងខែមុន ដល់ ៣៩៣.៦ដុល្លារ/តោន ។ ពោតឡើងថ្លៃ ៣.៨% ដល់ ១៧២.០ដុល្លារ/តោន និងប្រេងឆាឡើងថ្លៃ ៦.៦% មកដល់ ៧២៥.០ដុល្លារ/តោន ។

នៅខែធ្នូ ២០០៩ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក សាំងធ្លាក់ថ្លៃ ២.០% មកត្រឹម ៤៩.៨ សេន/លីត្រ និងម៉ាស៊ូត ធ្លាក់ថ្លៃ ០.៩% មកត្រឹម ៥១.៥សេន/លីត្រ ។ ធៀបនឹងខែមុន ប្រេងនៅ ធ្លាក់ថ្លៃ ៣.៤% ពី ៧៦.៤ដុល្លារ/តោន មកត្រឹម ៧៣.៨ដុល្លារ/តោន ។

In January, the price of rice in Battambang rose by 1.0 percent, in Kompong Speu 4.0 percent and Kompong Cham 4.0 percent, while in Svay Rieng it decreased by 1.9 percent. In Kampot and Siem Reap, it remained stable. The price of fish in Kompong Speu went up by 8.0 percent, Kompong Cham 2.6 percent and Kampot 7.7 percent, while in Svay Rieng it dropped by 7.7 percent. In Battambang and Siem Reap, the fish price was unchanged. Pork in Battambang rose by 3.2 percent, Kompong Speu 6.7 percent, Kompong Cham 1.4 percent and Kampot 2.9 percent, while in Siem Reap and Svay Rieng it was stable.

In December in the Thai market, the price of exported rice decreased by 4.9 percent to USD646.3/tonne and maize and maize products by 0.6 percent to USD220.8/tonne, while rubber increased by 7.4 percent to USD2129.0/tonne.

In October, total exports of the USA increased 4.7 percent to USD138.2 bn, and of Japan by 7.4 percent to USD58.98 bn, while those of the euro zone dropped by 7.6 percent to USD143.4 bn.

In December, year-on-year inflation in the USA was 2.7 percent, the euro zone 0.9 percent and Japan 1.7 percent. In China, the rate was 1.9 percent, Hong Kong 1.3 percent, South Korea 2.8 percent, Malaysia 1.1 percent, Thailand 3.5 percent and Singapore zero.

In January, against the US dollar, the Korean won depreciated by 2.3 percent from the previous month, while the Hong Kong dollar appreciated by 0.1 percent. The Japanese yen appreciated by 1.7 percent, the euro by 2.4 percent and the Singapore dollar by 0.1 percent, while Thai baht depreciated by 0.6 percent.

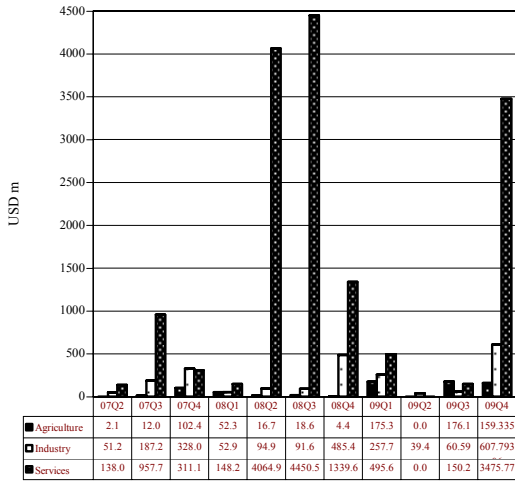
In November, the price of soybeans increased by 2.5 percent compared with the previous month, trading at USD393.6/tonne. Maize rose by 3.8 percent to USD172.0/tonne and palm oil by 6.6 percent to USD725.0/tonne.

In December, the gasoline price in the USA decreased by 2.0 percent and diesel by 0.9 percent. Gasoline traded at USD cents 49.8/ℓ and diesel at USD cents 51.5/ℓ. Crude oil dropped by 3.4 percent from USD 76.4/barrel in the previous month to USD73.8/barrel.

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ និង ថ្លៃទំនិញសេវាកម្មជា

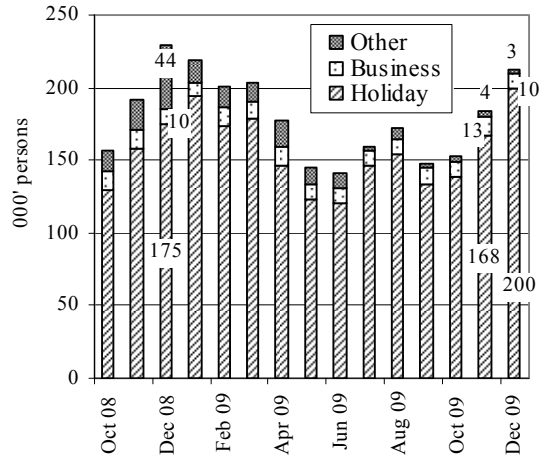
Main Economic Activities and Consumer Prices in Cambodia

Fixed Asset Investment Approvals by CDC
2007 Q2–2009 Q4

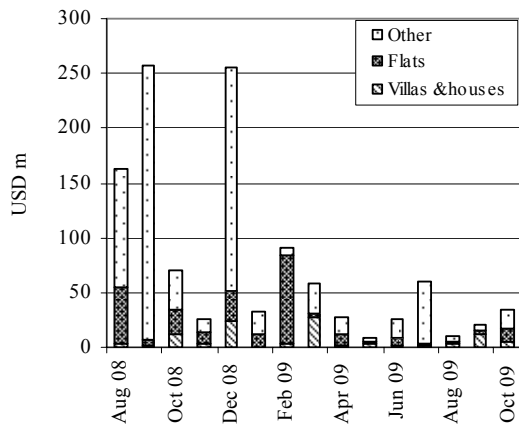
Including expansion projects.
Source: Council for the Development of Cambodia
* Revised data for 09Q3

Foreign Visitor Arrivals
October 2008–December 2009

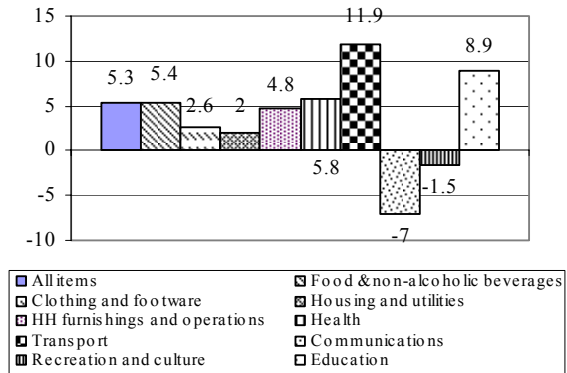
Source: Ministry of Tourism

Phnom Penh: Value of Construction Approvals
August 2008–October 2009

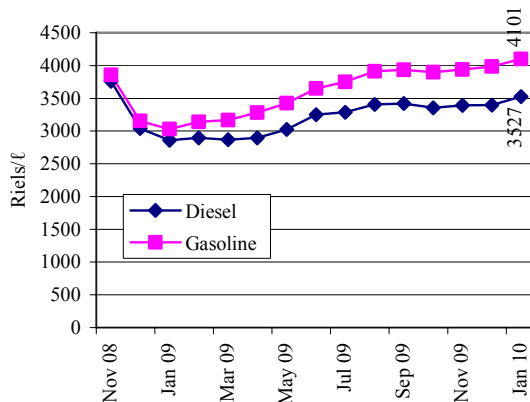
Source: Municipality of Phnom Penh

Phnom Penh: Inflation
Year-on-Year Percentage Changes
December 2009

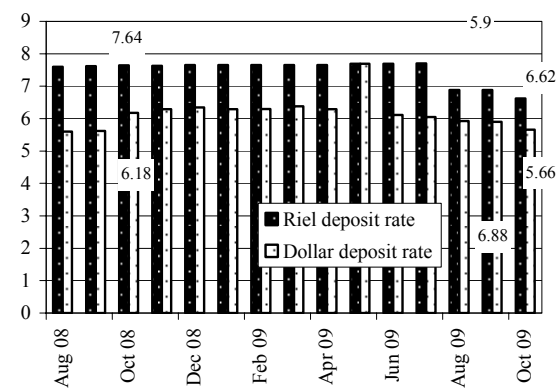
Source: National Institute of Statistics

Phnom Penh: Gasoline & Diesel Prices
November 2008–January 2010

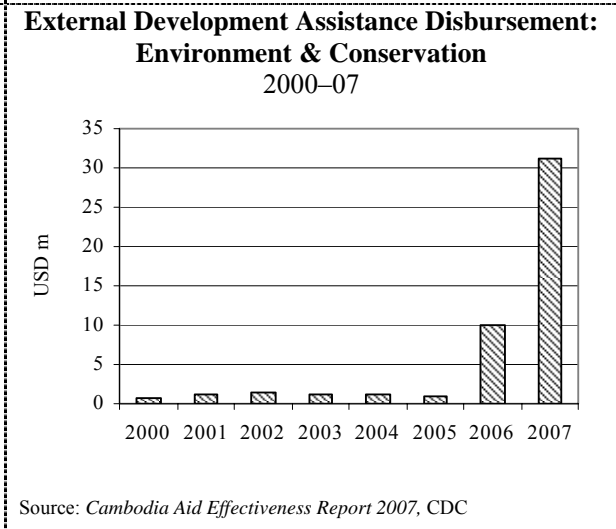
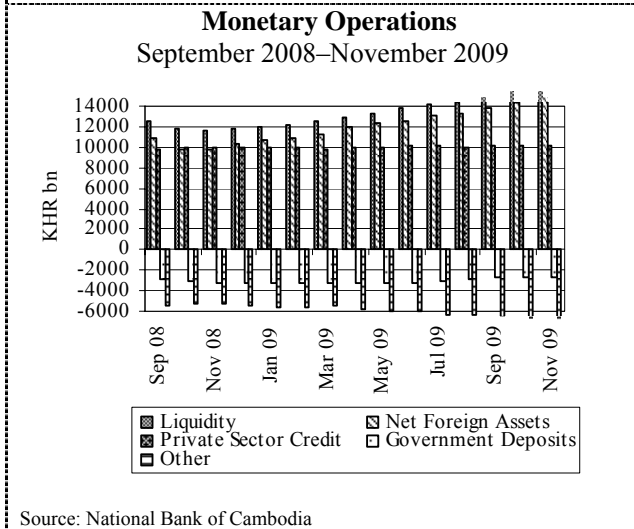
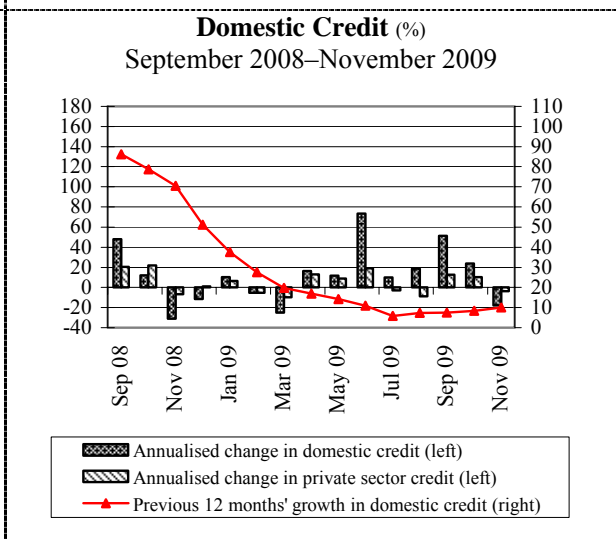
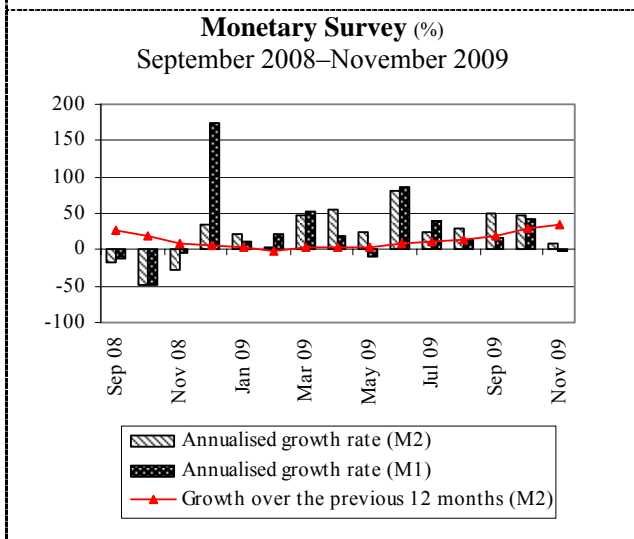
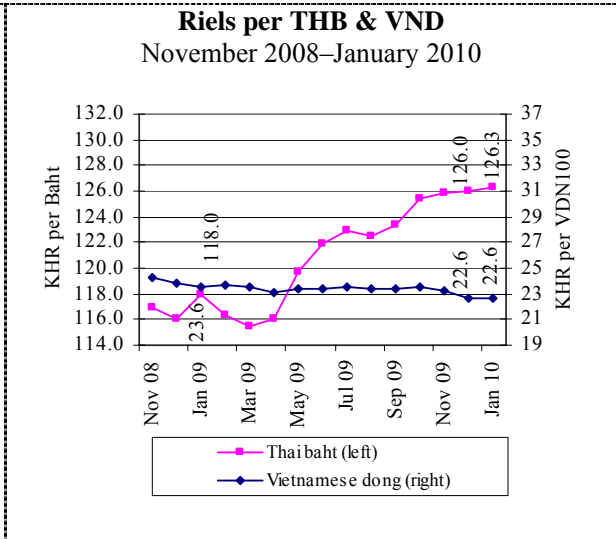
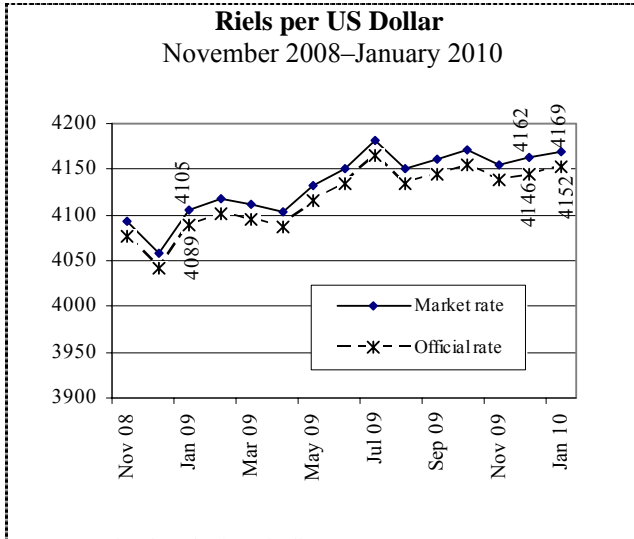
Source: CDRI

Interest Rates on 12-Month Bank Deposits (%)
August 2008–October 2009

Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

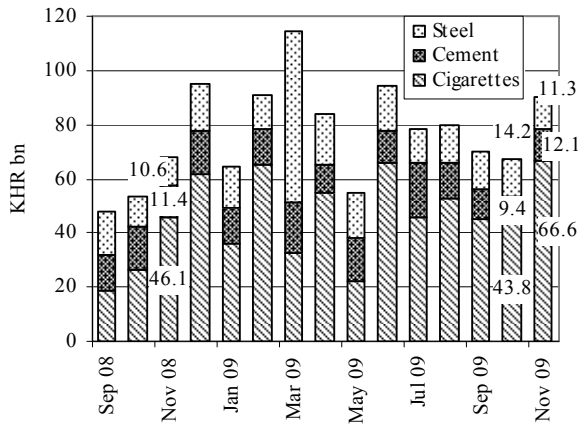
ស្ថានភាពអត្រាប្តូរទ្រព្យ និង ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ពីក្រៅប្រទេស
Exchange Rates and External Development Assistance

ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស និង ការអនុវត្តថវិកាជាតិ

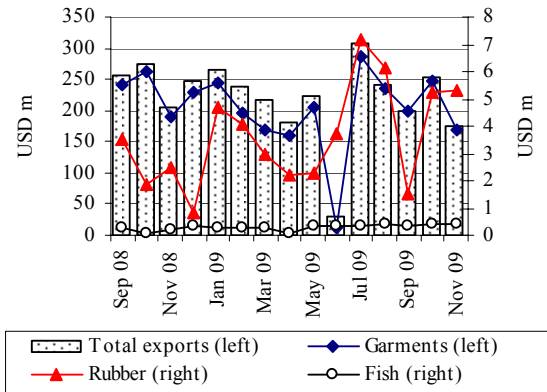
External Trade and National Budget Operations

Imports: Cigarettes & Construction Materials
September 2008–November 2009

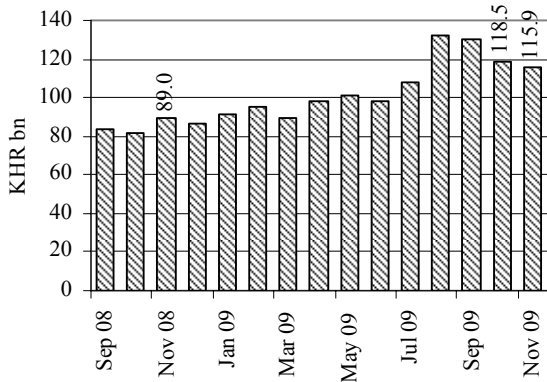
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Cambodia: Main Exports
September 2008–November 2009

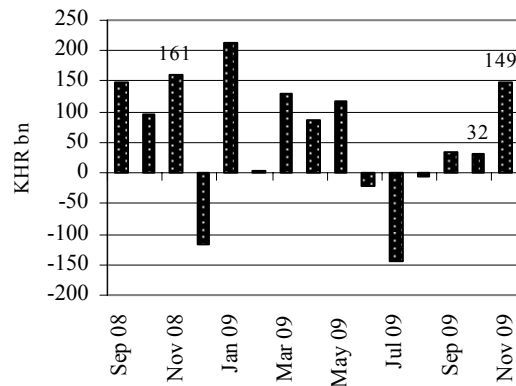
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Imports: Petroleum Products
September 2008–November 2009

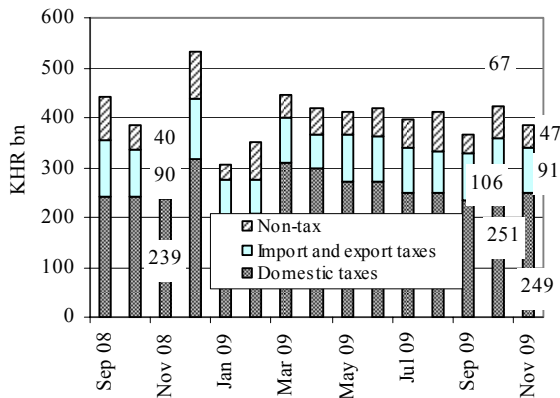
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Current Budget Operations
September 2008–November 2009

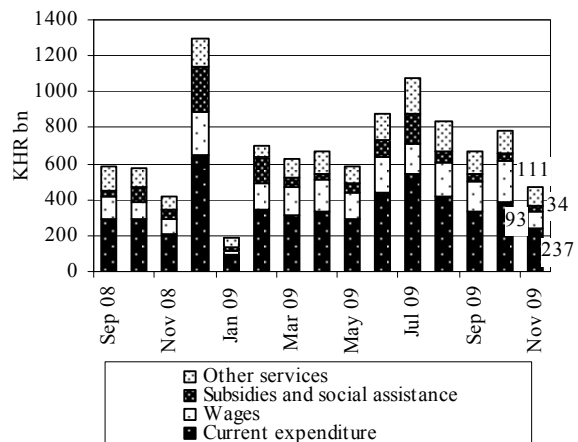
Source: MEF Bulletin

Current Budget Revenue
September 2008–November 2009

Source: MEF web site

Current Budget Expenditure
September 2008–November 2009

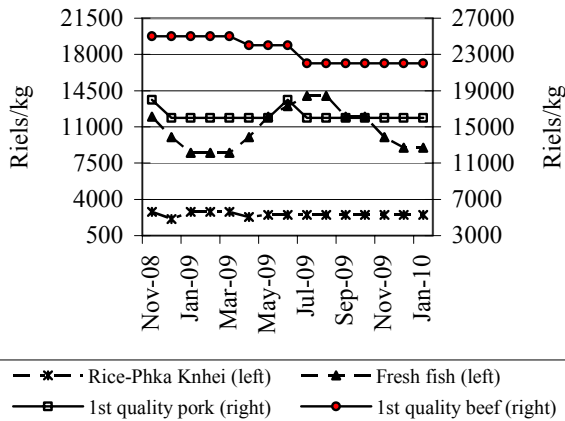

Source: MEF web site

ផ្លូវស្បៀងអាហារតាមខេត្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

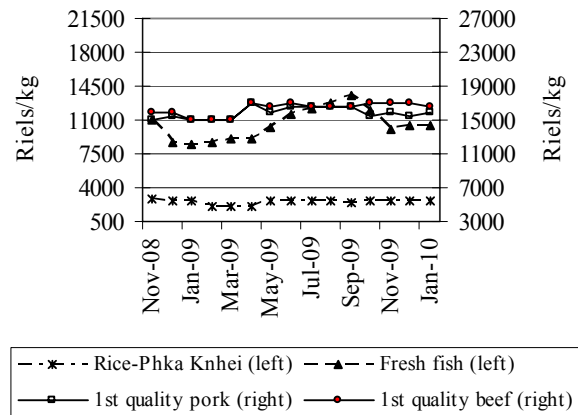
Provincial Food Prices

Cambodia: Food Prices in Siem Reap Province
November 2008–January 2010

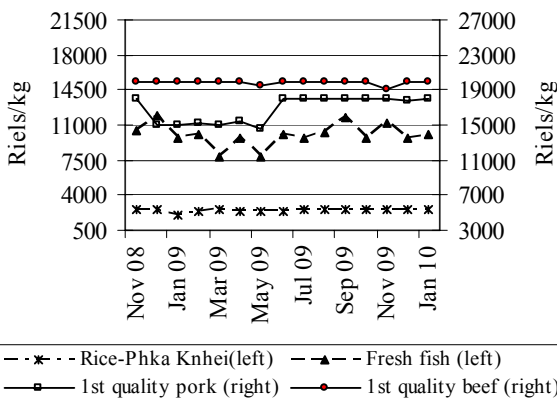
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Battambang Province
November 2008–January 2010

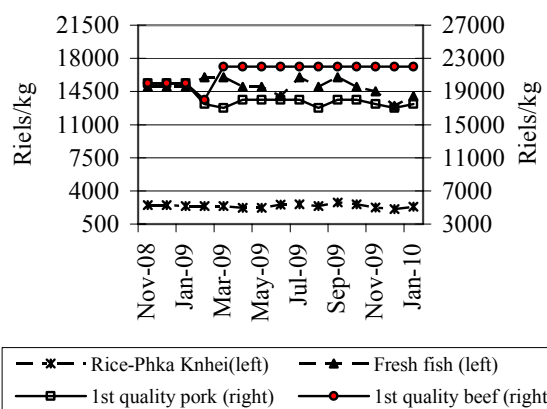
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Kg Cham Province
November 2008–January 2010

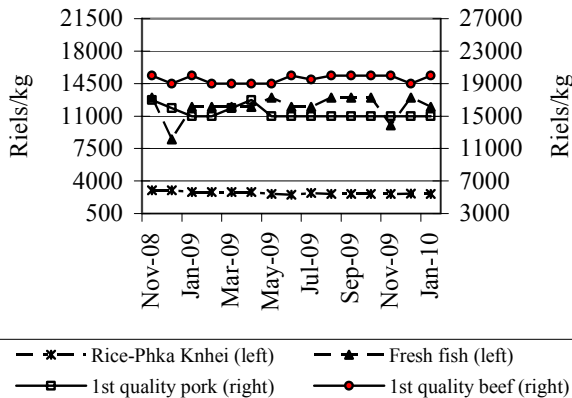
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Kampot Province
November 2008–January 2010

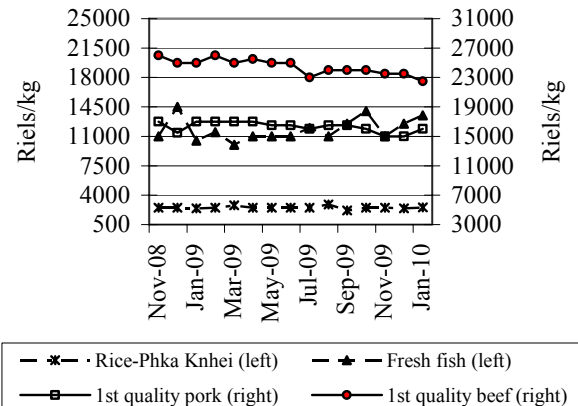
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Svay Rieng Province
November 2008–January 2010

Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Kg Speu Province
November 2008–January 2010

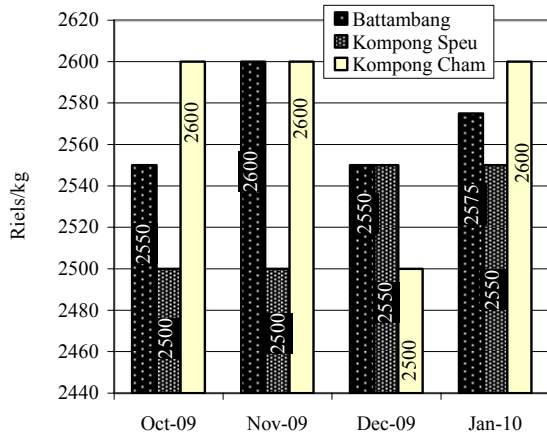

Source: CDRI

ផ្តល់ទិន្នន័យតាមខេត្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជា: តាមមូលដ្ឋានខេត្ត

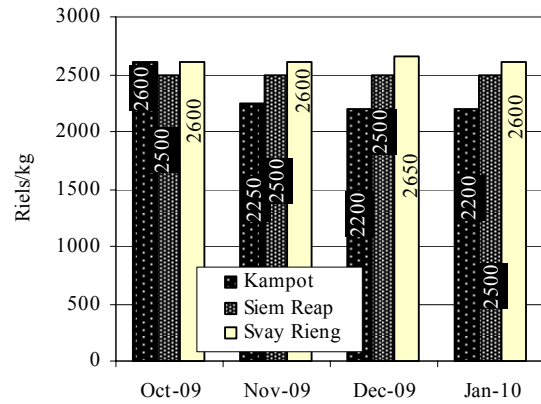
Provincial Goods Prices in Cambodia

Cambodia: Rice Prices in Three Provinces

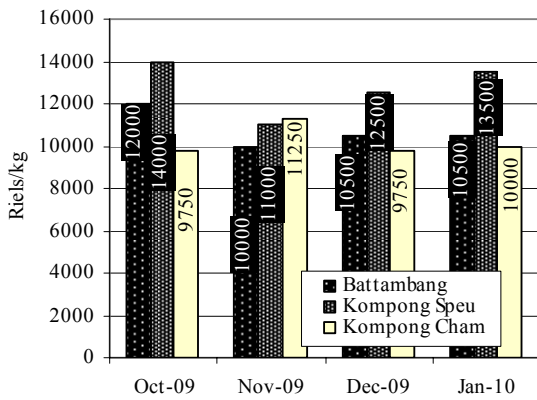
Source: CDRI

Cambodia: Rice Prices in Three Provinces

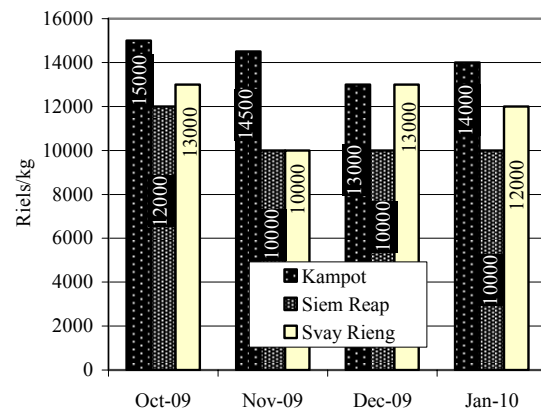
Source: CDRI

Cambodia: Fish Prices in Three Provinces

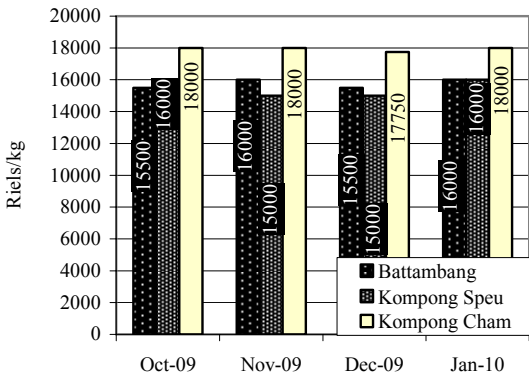
Source: CDRI

Cambodia: Fish Prices in Three Provinces

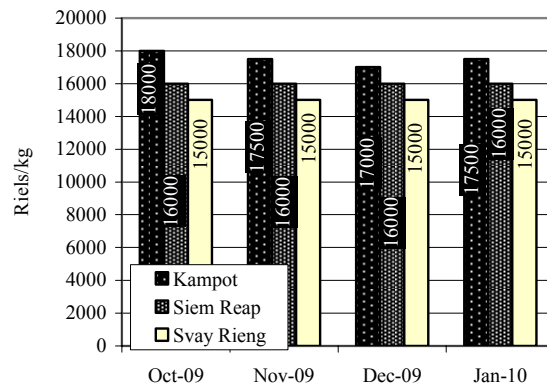
Source: CDRI

Cambodia: Pork Prices in Three Provinces

Source: CDRI

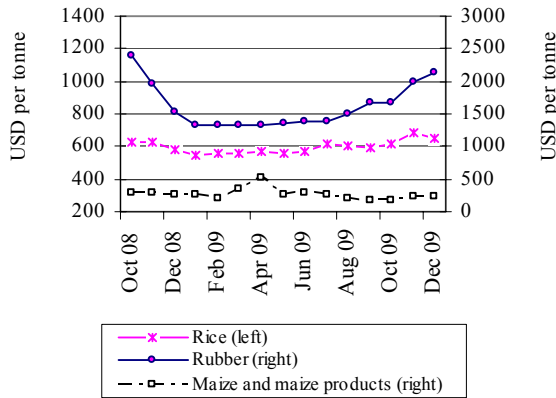
Cambodia: Pork Prices in Three Provinces

Source: CDRI

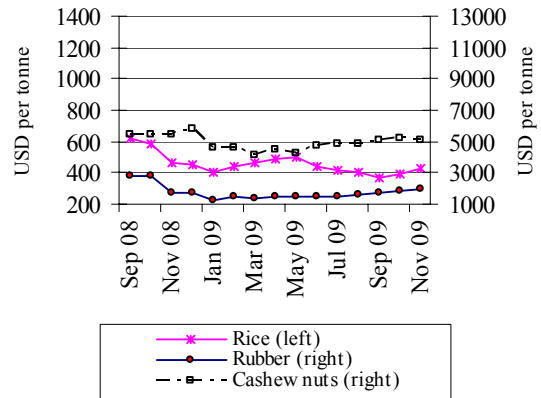
ថ្លៃទំនិញ ការនាំចេញ និង ចំនួនទេសចរអន្តរជាតិនៅក្នុងប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា
Goods Prices, Exports and International Tourist Arrivals to Partners of Cambodia

Thailand: Prices of Rubber, Rice and Maize
October 2008–December 2009

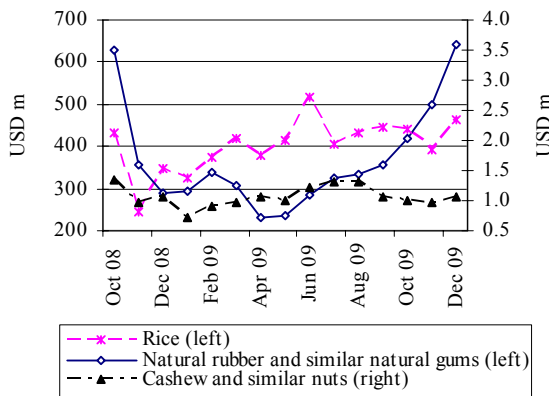
Source: Bank of Thailand, *Foreign Trade and Balance of Payments*

Vietnam: Prices of Rubber, Rice and Cashew Nuts
September 2008–November 2009

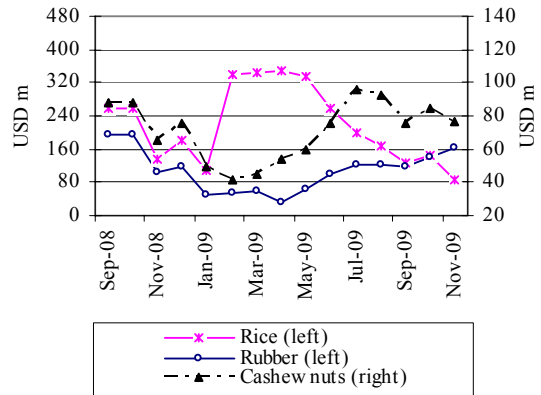
Source: General Statistics Office of Vietnam

Thailand: Exports
October 2008–December 2009

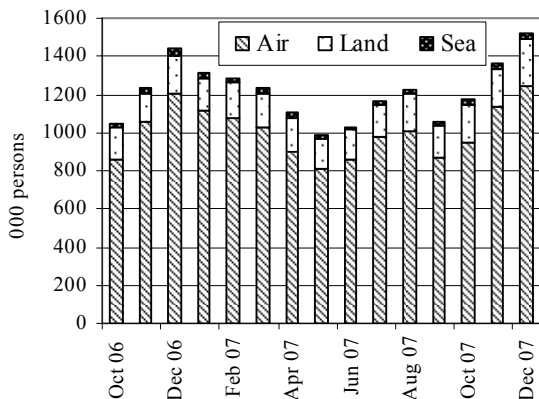
Source: Customs Department of Thailand

Vietnam: Exports
September 2008–November 2009

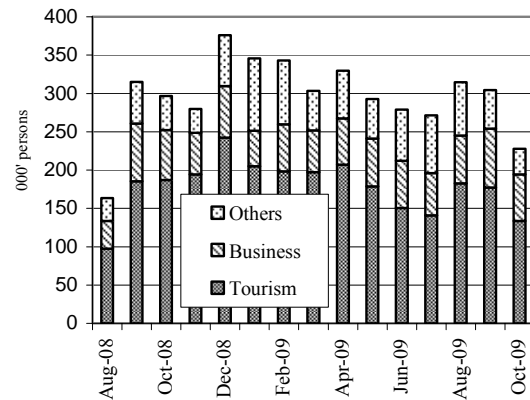
Source: General Statistics Office of Vietnam

Thailand: International Arrivals
October 2006–December 2007*

*Data are available to December 2007
Source: Tourism Authority of Thailand

Vietnam: International Arrivals
August 2008–October 2009

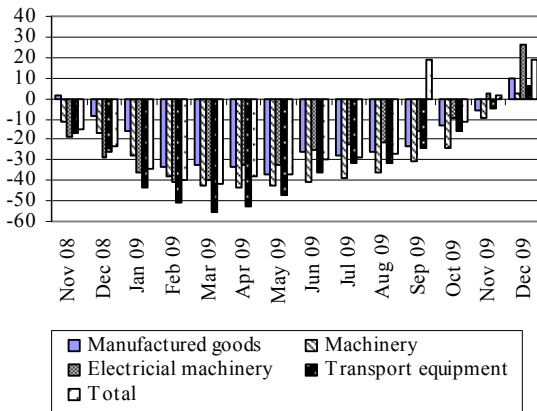

Source: Estimates by General Statistics Office of Vietnam

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ស្ថានភាពអតិថិជនណាវិបល្លាស្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា

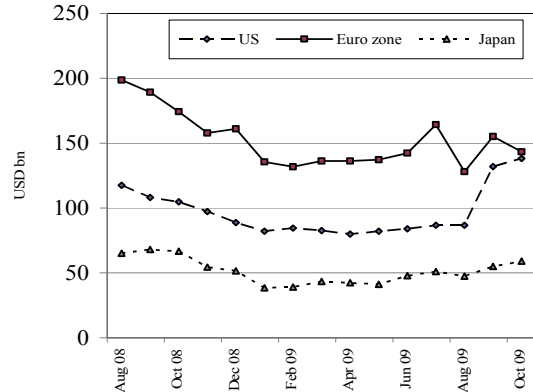
Economic Activity and Inflation Rates of Selected Economic Partners of Cambodia

Year-on-Year Growth of Main Exports: Japan
November 2008–December 2009

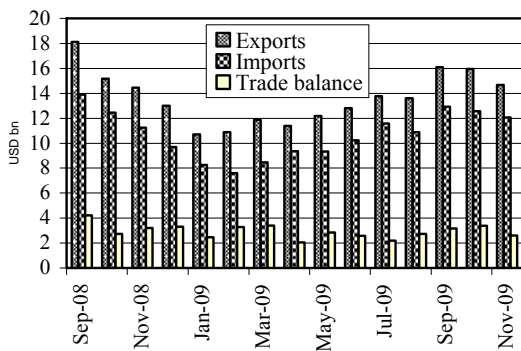
Source: Japanese Trade and Investment Statistics

Goods Exports: US, Euro Zone & Japan
August 2008–October 2009

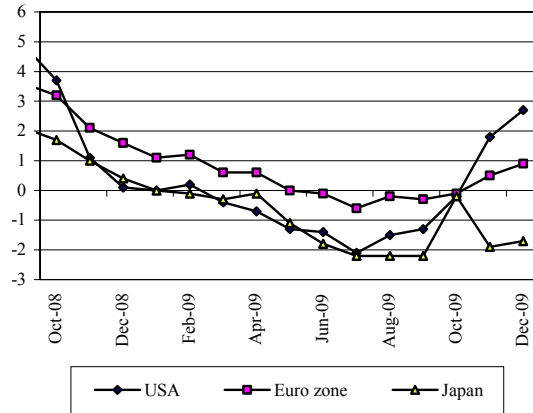
Sources: BEA, Eurostat and OECD

External Trade: Malaysia
September 2008–November 2009

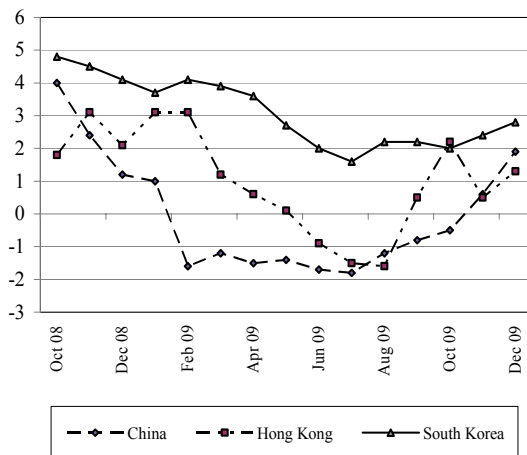
Source: Department of Statistics, Malaysia

Inflation Rates: US, Euro Zone & Japan
(price change from a year earlier)

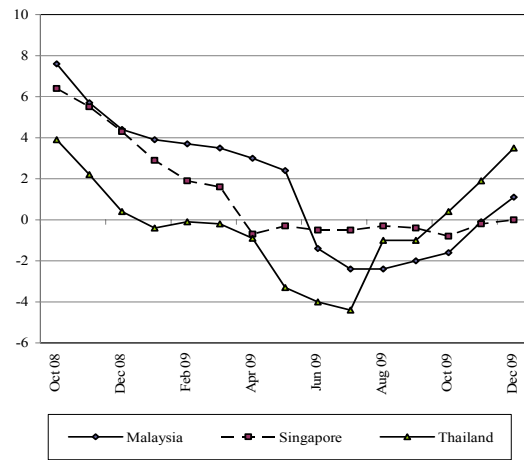
Sources: IMF and Economist (1 January 2010)

Inflation Rate: China, Hong Kong & South Korea
(price change from a year earlier)

Sources: IMF and Economist (1 February 2010)

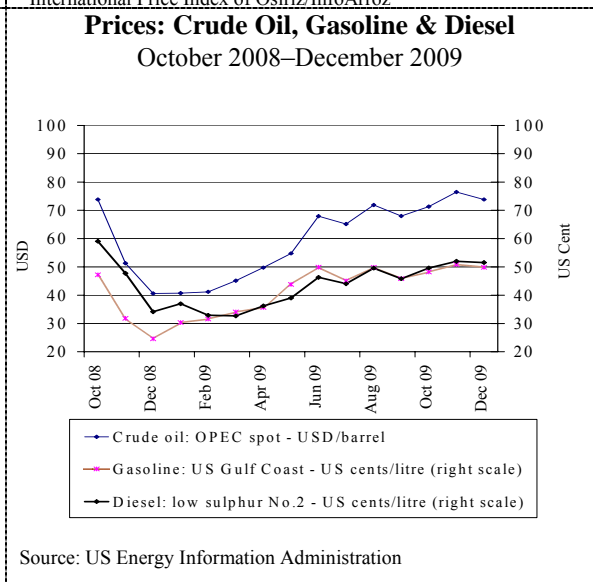
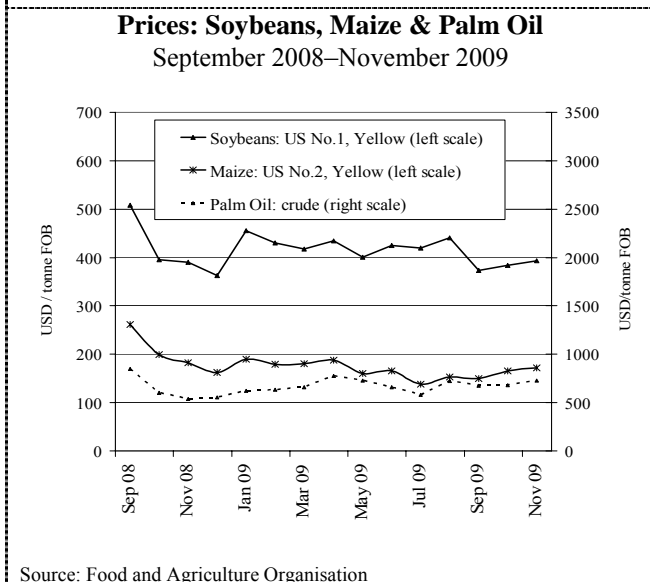
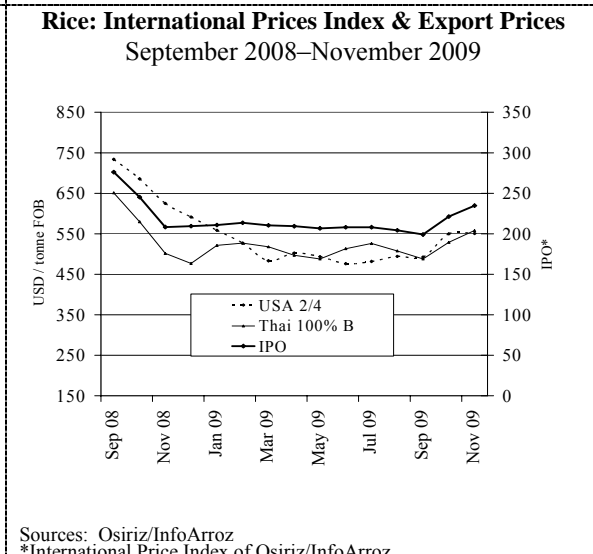
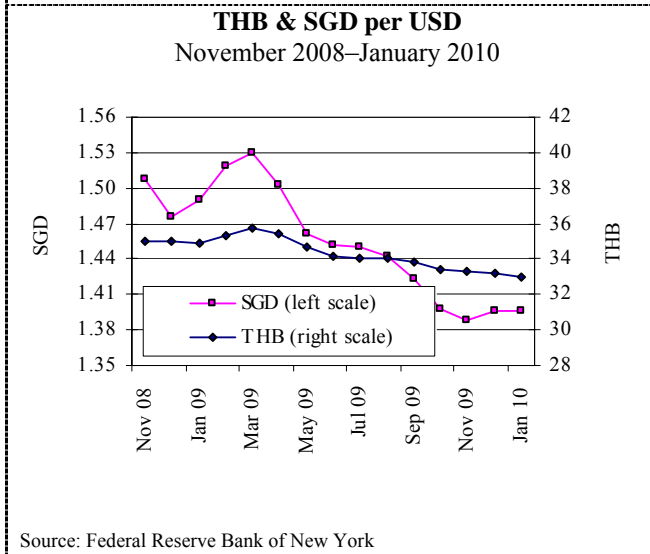
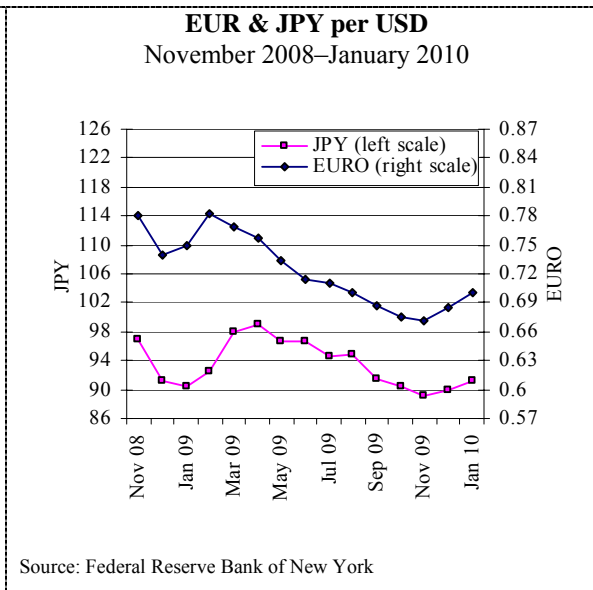
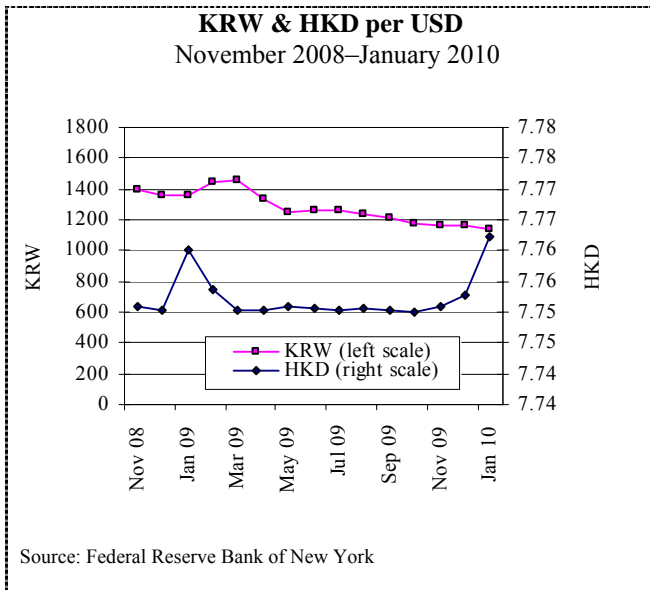
Inflation Rate: Selected ASEAN Countries
(price change from a year earlier)

Sources: IMF and Economist (1 February 2010)

អត្រាប្តូររូបិយប័ណ្ណ និង គុណភាពថ្លៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិ

Exchange Rates and Commodity Prices in World Markets

ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ច
Economic News

ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ :

អាស៊ានកំពុងគិតចុះបង្កើតប្រព័ន្ធ "ច្រកចេញចូលតែមួយ": ប្រទេសសមាជិកអាស៊ានកំពុងប្រឹងប្រែងបង្កើតប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកមួយសំរាប់ជួយអ្នកនាំចូល និងអ្នកនាំចេញក្នុងក្រុងខាងពាយព្យ ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ។ លោក Syed Muhamad ប្រធានក្រុមហ៊ុន Dagang Net Technologies Sdn Bhd ថ្លែងថា ប្រព័ន្ធរួម "ច្រកចេញចូលអាស៊ានតែមួយ" រំពឹងថានឹងលេចរូបរាងនៅឆ្នាំក្រោយ ។ ក្រុមហ៊ុន Dagang Net ជាអ្នកផ្តល់សេវាពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកធំបំផុតនៅម៉ាឡេស៊ី តាមប្រព័ន្ធ "my TradeLink" សំរាប់រោងចក្រផលិត ភ្នាក់ងារនាំចេញកំពង់ផែ ធនាគារ អាជ្ញាធរកំពង់ផែ និងការិយាល័យពន្ធដារ ។ លោក Syed Muhamad មានប្រសាសន៍ប្រាប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៥ (សម្ព័ន្ធភាពអាស៊ី-អឺរ៉ុប ដើម្បីពាណិជ្ជកម្មមិនប្រើលិខិតស្នាម) កាលពីថ្ងៃទី៤ កុម្ភៈ នៅទីក្រុងគូឡាឡាហួរ ថា យើងកំពុងធ្វើការជាមួយប្រទេសសមាជិកអាស៊ានផ្សេងទៀត ហើយប្រព័ន្ធច្រកចេញចូលតែមួយថ្នាក់ជាតិរបស់យើង គឺជាមូលដ្ឋានសំរាប់ (ការអភិវឌ្ឍ និងអនុវត្ត ប្រព័ន្ធច្រកចេញចូលតែមួយថ្នាក់តំបន់ ។ លោកបានបន្ថែមថា បណ្តាប្រទេសអាស៊ាន (លើកលែង កម្ពុជា ឡាវ វៀតណាម និងមីយ៉ាន់ម៉ា) បានបង្កើត ឬ កំពុងបង្កើតប្រព័ន្ធច្រកចេញចូលតែមួយរបស់ជាតិខ្លួន ។ លេខាធិការអាស៊ានបានស្នើសុំឱ្យ Dagang Net ជួយបង្កើតក្របខ័ណ្ឌនេះ ដើម្បីលើកកម្ពស់សេវាទាក់ទងនឹងគុណតម្លៃ តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ។ ដំណើរការនេះអាចត្រូវការពេលវេលាច្រើន ប៉ុន្តែទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍ស្ទើរគ្រប់កន្លែង ។ សូម្បីតែបណ្តារដ្ឋអតីតសហភាពសូវៀត និងអាហ្វ្រិកខាងត្បូង ក៏បានបង្ហាញពីចំណាប់អារម្មណ៍ ក្នុងការបង្កើតបច្ចេកវិទ្យានេះដែរ ។ ប្រព័ន្ធ "Sistem Maklumat Kastam-Dagang.Net" របស់ Dagang Net មានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅនឹង ការិយាល័យពន្ធដារចំនួន ៤៥៤ ទូទាំងប្រទេស ។ ប្រព័ន្ធនេះ ចាត់ចែងលើការបង់ពន្ធគុំតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ដែលមានតម្លៃ ១.៨ពាន់លាន រីឯជីត និងការផ្ទេរឯកសារជាង ២៧៥លានឯកសារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ លោក Syed Muhamad ថ្លែងថាក្រុមហ៊ុនបានវិនិយោគទឹកប្រាក់ ១៨លានរីឯជីត សម្រាប់ទាំងប្រព័ន្ធ និងធនធានមនុស្ស ។ លោក Datuk Mukhriz Mahathir អនុរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ដែលជាអ្នកបើកការប្រជុំ បានថ្លែងថា ម៉ាឡេស៊ី បានផ្តួចផ្តើមបង្កើតបច្ចេកទេសមួយ តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ស្តីពីតារាងអនុគ្រោះពន្ធគុំ និង វិញ្ញាបនបត្រគ្របពង្សាវតារដើមទំនិញ តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក រវាងម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូនេស៊ី និងហ្វីលីពីន ។ លោក Mukhriz ថ្លែងថា ឥឡូវនេះ យើងជឿជាក់ថា គំនិតផ្តួចផ្តើម ច្រកចេញចូលតែមួយរបស់អាស៊ាន នឹងក្លាយជាមូលដ្ឋានគ្រឹះមួយសំរាប់ពន្លឿនលំហូរផលិតផលទៅកាន់ទីផ្សារសាកលលោក ។ រដ្ឋាភិបាល រួមជាមួយក្រុមហ៊ុន Dagang Net កំពុងជំរុញពាណិជ្ជកម្មមិនប្រើលិខិតស្នាម ។ លោក Mukhriz បានបន្ថែមថា វាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការពិនិត្យទៅលើប្រព័ន្ធច្រកចេញចូលតែមួយថ្នាក់អន្តរជាតិរវាងអាស៊ី-អឺរ៉ុប ដើម្បីជំរុញពាណិជ្ជកម្មឆ្លងកាត់ព្រំដែនរវាង ៣៨ ប្រទេស ។ សម្ព័ន្ធភាពអាស៊ី-អឺរ៉ុប ដែលជាអង្គការអន្តរជាតិ ដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងពង្រីកពាណិជ្ជកម្មមិនប្រើលិខិតស្នាម រួមមាន ប្រទេសបារាំង អាឡឺម៉ង់ កូរ៉េខាងត្បូង តៃវ៉ាន់ អង់គ្លេស កាណាដា ទុយនេប៊ូរី ហ្គាំងឡាង់ ន័រវេស ស្រីលង្ការ និងអេស្ប៉ាញ ។

Economic News Highlights:

ASEAN Looks to 'Single Window'

ASEAN member countries are working on having one system that will help the region's exporters and importers deal with customs electronically to boost trade. The system, dubbed the ASEAN Single Window, is expected to take shape next year, Dagang Net Technologies chairperson Datuk Dr Syed Muhamad Syed Abdul Kadir said. Dagang Net is Malaysia's largest e-commerce service provider, operating the "my TradeLink" system for manufacturers, forwarders, shipping agents, terminal and port operators, banks, port authorities and customs houses. "We are working with other ASEAN countries, and our single national window is an asset for the [development and implementation] of a regional window", Syed Muhamad said at a media briefing at the fifth ASEAL (Asia Europe Alliance on Paperless Trade) summit meeting in Kuala Lumpur on 18 January. Except for Cambodia, Laos, Vietnam and Myanmar, the six other ASEAN members have developed, or are developing, their own national single window, he added. The ASEAN secretariat asked for Dagang Net's help to produce a framework to enhance paperless electronic customs-related service. "As in all international discussions, it will take time and there may be some delays, but the interest is everywhere." South Africa and former Soviet states have expressed interest in developing the technology. Dagang Net's "Sistem Maklumat Kastam-Dagang.Net" is linked to 454 customs stations nationwide. It handles about MYR1.8 billion worth of electronic customs duty payments and about 275 million electronic document transfers a year. Syed Muhamad said the company had invested MYR18 million in its systems and people. MyTradeLink was implemented in September last year to expedite customs clearance and reduce the time and costs involved. Malaysia's deputy international trade and industry minister, Datuk Mukhriz Mahathir, who launched the summit, said that Malaysia had conducted a technical feasibility initiative by electronically exchanging the preferential Certificate of Origin and Common Effective Preferential Tariff information between Malaysia, Indonesia and the Philippines. Malaysia has been exchanging information with Indonesia since July last year, and with the Philippines since October. "We are now confident that the ASEAN Single Window initiative can now be well positioned as an excellent platform to expedite the eventual massive flow of our products to the world market", Mukhriz said. Together with Dagang Net, the government is pushing for paperless trade. Mukhriz said it was important to explore the Asia-Europe International Single Window to process cross-border trade between 38 countries. The Asia-Europe Alliance, an international organization to develop and expand cooperation in paperless trade, includes members and observer economies such as France, Germany, South Korea, Taiwan, the UK, Canada, Tunisia, Finland, Norway, Sri Lanka and Ireland. (Source: *Business Times* 5 Feb)

Links to other economic news:

1. "Commentary: FTA is selling a bright future" (http://news.xinhuanet.com/english2010/indepth/2010-01/06/c_13139670.htm)
2. "Thailand makes special efforts advancing China-ASEAN FTA" (http://news.xinhuanet.com/english2010/business/2010-01/29/c_13155925.htm)
3. "Regional countries to have good ties with China: U.S. official" (http://news.xinhuanet.com/english2010/china/2010-02/09/c_13169991.htm)

